

گزارش تجزیه و تحلیل اثرات عوارض بر صادرات سنگ بلوک

سیامک حاج سید جوادی

" محقق و تحلیل گر بازارهای بین المللی سنگ "

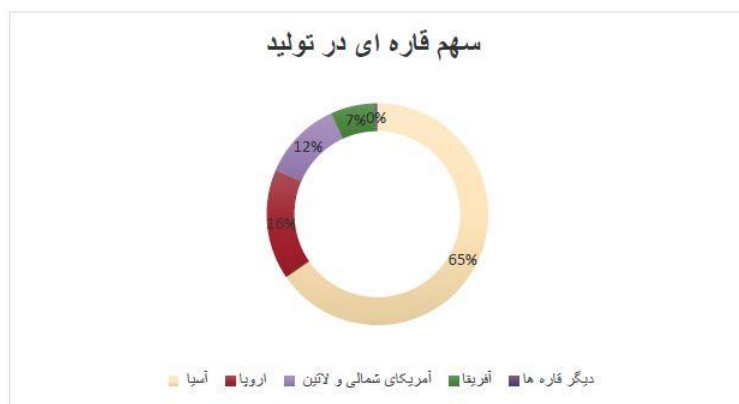
مهر ماه سال ۱۳۹۸

تولید جهانی در سال ۲۰۱۸

تولید سنگ جهان در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ تفاوت چندانی نداشته و به میزان یک میلیون تن افزایش داشته که از ۱۵۲ میلیون تن در سال به ۱۵۳ میلیون تن رسیده است. که از این میزان ۲۵۰ هزار تن آن افزایش تولید سنگ های آهکی بوده که از ۸۹ میلیون تن به ۸۹,۲۵۰ رسیده و ۷۵۰ هزار تن آن متعلق به سنگ های با پایه سیلیسی بوده که از ۵۷,۵۰ میلیون تن به ۵۸,۲۵۰ میلیون تن رسیده است.

سهم قاره ای در تولید

آسیا با ۱۰۰ میلیون تن ۶۵,۴٪ و اروپا با ۲۴,۵ میلیون تن ۱۶,۱٪ و آمریکای شمالی و لاتین با ۱۸ میلیون تن ۱۱,۷٪ و آفریقا با ۱۰ میلیون تن ۶,۵٪ به ترتیب در اولویت تولید جهان قرار دارند. (نمودار ۱، جدول ۱)

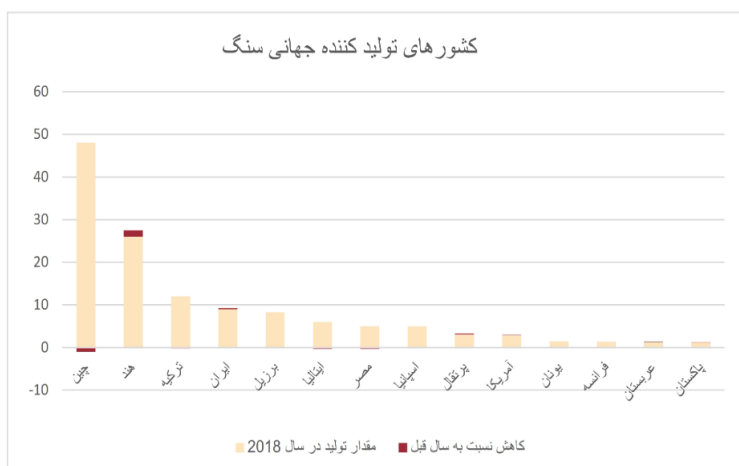
نمودار شماره (۱)

سهم قاره ای در تولید	تولید	درصد سهم
آسیا	100	65.4%
اروپا	24.5	16.1%
آمریکای شمالی و لاتین	18	11.7%
آفریقا	11.7	6.5%
دیگر قاره ها	0.46	0.3%

جدول شماره (۱)

تولید کنندگان برتر سنگ در جهان سال (۲۰۱۸)

کشورهای تولید کننده جهانی سنگ	مقدار تولید در سال 2018	کاهش نسبت به سال قبل	مقدار سال قبل
چین	48	-1	47
هند	26	1.5	27.5
ترکیه	12	-0.25	11.75
ایران	9	0.3	9.3
برزیل	8.25	-0.1	8.15
ایتالیا	6	-0.3	5.7
مصر	5	-0.3	4.7
اسپانیا	4.95	-0.05	4.9
پرتغال	3	0.25	3.25
آمریکا	2.85	0.1	2.95
یونان	1.45	-0.05	1.4
فرانسه	1.35		1.35
عربستان	1.3	0.05	1.35
پاکستان	1.2	0.1	1.3

جدول (۲) تولیدکنندگان برتر سنگ در جهان سال (۲۰۱۸) - ارقام به میلیون تن

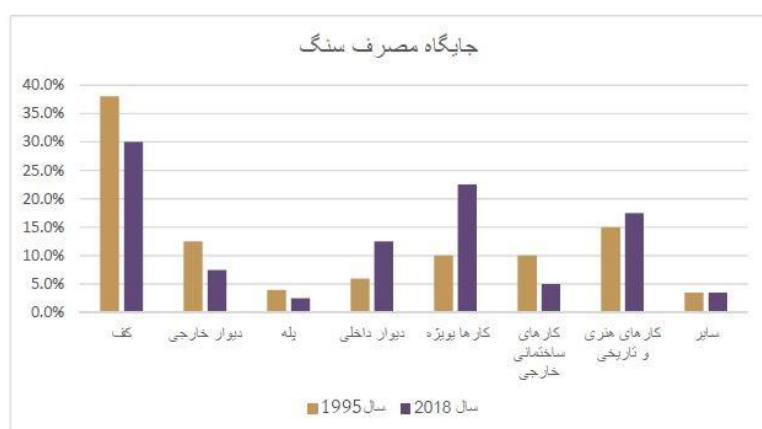
نمودار (۲)

جایگاه مصرف سنگ (۲۰۱۸)

۳۰٪ کف ، ۷٫۵٪ دیوارهای خارجی ، ۲٫۵٪ پله ، ۱۲٫۵٪ دیوارهای داخلی ، ۲۲٫۵ درصد کارهای ویژه ، ۵٪ کارهای ساختمانی خارجی ، ۱۵٫۵٪ هنری و تاریخی یادگاری، ۲٫۵٪ سایرین.

لازم به ذکر است که سهم کف نسبت به سال ۹۵ از ۳۸٪ به ۳۰٪ کاهش یافته و سهم پوشش دیوار خارجی نیز از ۱۲٫۵٪ به ۷٫۵٪، سهم پله از ۴٪ به ۲٫۵٪ کاهش داشته و سهم پوشش دیوار داخلی از ۶٪ دو برابر شده و به ۱۲٫۵٪ افزایش داشته است. سهم کارهای خاص نیز از ۱۰٪ به ۲۲٫۵٪ بیش از ۲ برابر افزایش داشته است. سهم کارهای خارجی ساختمانی نصف شده و از ۱۰٪ به ۵٪ رسیده و سهم کارهای هنری و یادبودی از ۱۵٪ به ۱۷٫۵٪ افزایش یافته است.

جایگاه مصرف سنگ	سال 1995	سال 2018	تفاوت
کف	38.0%	30.0%	-8.0%
دیوار خارجی	12.5%	7.5%	-5.0%
پله	4.0%	2.5%	-1.5%
دیوار داخلی	6.0%	12.5%	6.5%
کارها ویژه	10.0%	22.5%	12.5%
کارهای ساختمانی خارجی	10.0%	5.0%	-5.0%
کارهای هنری و تاریخی	15.0%	17.5%	2.5%
سایر	3.5%	3.5%	0.0%

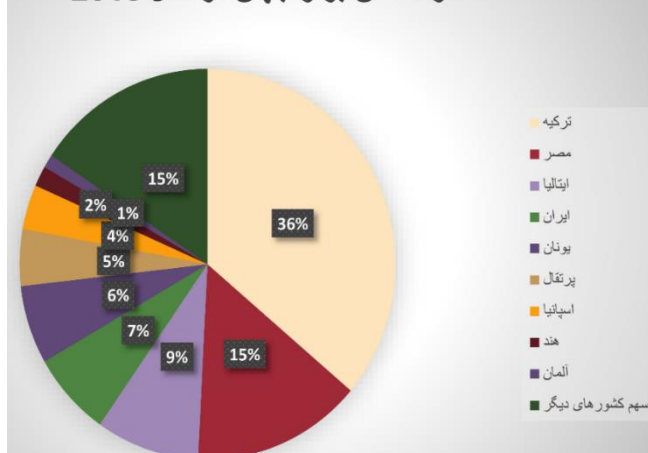
جدول شماره (۳)

نمودار شماره (۳)

تبادلات جهانی با تعرفه ۲۵۱۵ در سال (۲۰۱۸)

جمع کل تبادلات جهانی ۱۳٫۹۴۵ میلیون تن بوده است که با توجه به تولید جهانی سنگ های گروه آهکی ۸۹٫۲۵۰ میلیون تن ۱۵٫۶٪ می باشد. صادر کنندگان برتر جهان در گروه سنگ های آهکی به شرح ذیل می باشند:

صادرکنندگان برتر جهان در سال 2018

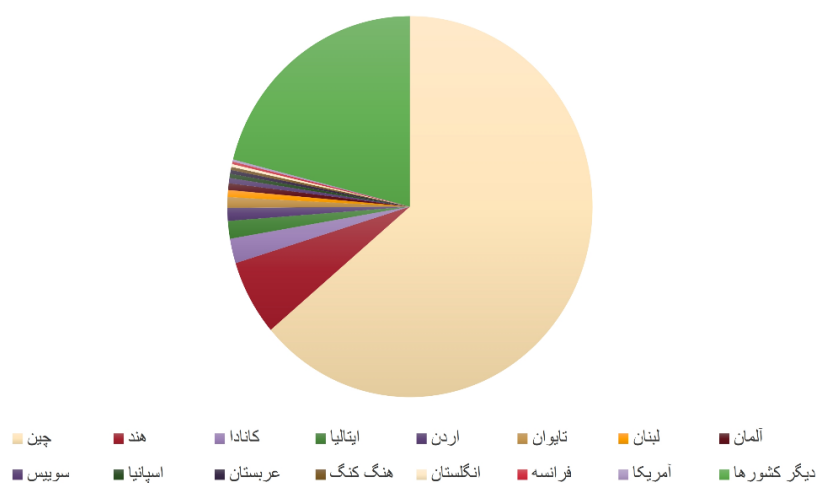
صادر کنندگان برتر جهان	مقدار تبادل	درصد تولید	سهم از صادرات
ترکیه	5.057	42%	36.2%
مصر	2.03	41%	14.6%
ایتالیا	1.245	21%	8.9%
ایران	0.972	11%	7.0%
یونان	0.907	63%	6.5%
پرتغال	0.66	22%	4.7%
اسپانیا	0.515	10%	3.7%
هند	0.241	1%	1.7%
آلمان	0.157		1.1%
سهم کشورهای دیگر	2.161		15.6%

جدول (۴) برترین صادر کنندگان سنگ های آهکی در سال ۲۰۱۸ - ارقام به میلیون تن

حدوداً ۸۵٪ تبادلات جهانی سنگ های گروه های آهکی جهان توسط این ۹ کشور انجام می شود.

برترین وارد کنندگان جهان سنگ های آهکی با تعرفه ۲۵۱۵ در سال (۲۰۱۸) جدول ۵، نمودار ۵

واردکنندگان برتر جهان در سال 2018

واردکنندگان برتر جهان	میلیون تن	سهم از تبادلات جهانی
چین	8.3	63.80%
هند	0.906	6.40%
کانادا	0.297	2.10%
ایتالیا	0.214	1.50%
اردن	0.149	1.10%
تایوان	0.13	0.90%
لبنان	0.087	0.60%
آلمان	0.8	0.57%
سوئیس	0.062	0.44%
اسپانیا	0.051	0.36%
عربستان	0.045	0.32%
هنگ کنگ	0.036	0.26%
انگلستان	0.033	0.24%
فرانسه	0.029	0.21%
آمریکا	0.027	0.19%
دیگر کشورها	2.733	21.01%

نمودار شماره (۵)

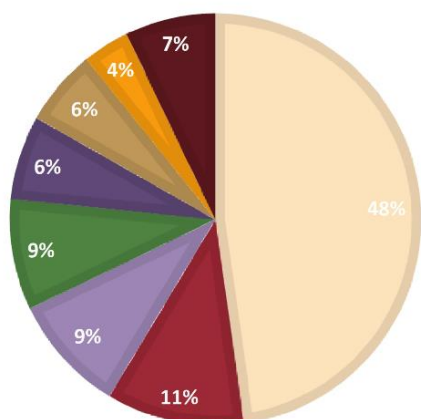
جدول شماره (۵)

بیش از ۷۰٪ واردات سنگ های آهکی جهان به صورت بلوک و اسلب خام توسط چین و هند انجام شده است.

حال ببینیم درصد سهم صادرات کشورهای اصلی چین و هند از گروه آهکی با تعرفه ۲۵۱۵ را کدام کشورها انجام داده اند در سال (۲۰۱۸)

درصد صادرات سنگ کشورهای صادر کننده به چین

دیگر کشورها ■ اسپانیا ■ ایتالیا ■ پرتغال ■ یونان ■ ایران ■ مصر ■ ترکیه

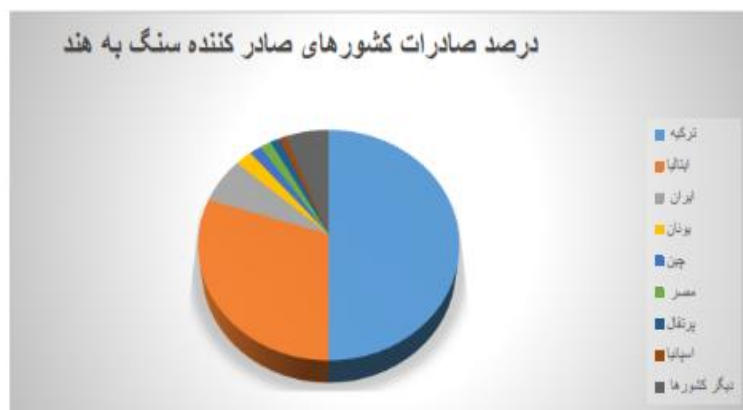
(نمودار ۶)

کشورهای صادر کننده سنگ به چین	تناژ	درصد نسبت به کل صادرات چین	درصد نسبت به کل صادرات
ترکیه	3.951	47.8%	78.1%
مصر	0.896	10.8%	44.1%
ایران	0.766	9.3%	78.8%
یونان	0.722	8.7%	79.6%
پرتغال	0.55	6.6%	83.3%
ایتالیا	0.495	6.0%	39.8%
اسپانیا	0.305	3.7%	59.2%
دیگر کشورها	0.577	7.1%	

بیش از ۹۳٪ واردات سنگ چین با تعرفه ۲۵۱۵ توسط ۷ کشور تولید کننده انجام شده و هیچکدام سهم خود را از این بازار از دست نداده اند و در تلاش در حفظ آن هستند که در این میان ایران نیز در جایگاه مناسبی قرار دارد. با توجه به درصد صادرات هر یک از این کشورها نسبت به کل صادراتشان با تعرفه ۲۵۱۵ به جهان مشاهده می شود که تقریباً بالای ۵۰٪ صادراتشان به طور میانگین به چین بوده است.

پس با توجه به مزیت نسبی ایران نسبت به سنگ های گروه آهکی و همچنین دومین تولید کننده جهانی در این گروه بودن می توان گفت بخش صادرات سنگ با تعرفه ۲۵۱۵ نسبت به رقبای جهانی خویش نسبتاً خوب عمل کرده گرچه نسبت به بزرگترین رقیب خویش ترکیه ، عملاً یک پنجم ترکیه توانسته سهم بازار چین را کسب نماید.

واردات کشور هند با تعرفه ۲۵۱۵ در سال ۲۰۱۸ ، نمودار ۷

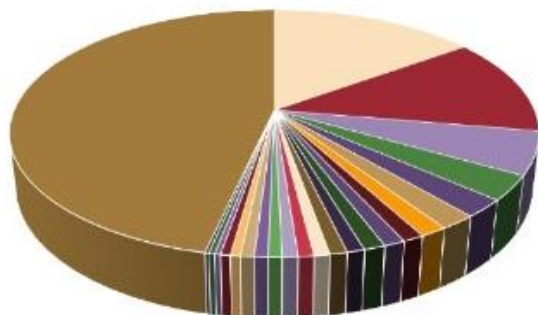

کشورهای صادر کننده سنگ به هند	تناژ	درصد نسبت به کل صادرات هند	درصد نسبت به کل صادرات
ترکیه	0.453	50.0%	8.9%
ایتالیا	0.272	30.0%	21.8%
ایران	0.059	6.5%	6.0%
یونان	0.021	2.3%	2.3%
چین	0.015	1.6%	22.3%
مصر	0.014	1.5%	0.7%
پرتغال	0.012	1.3%	1.8%
اسپانیا	0.008	0.9%	1.8%
دیگر کشورها	0.052	55.9%	

بیش از ۹۴٪ واردات کشور هند با تعرفه ۲۵۱۵ را ۸ کشور جهان تشکیل می دهند که ۸۶,۵٪ آن توسط سه کشور برتر دنیا انجام می شود که ایران کشور سوم می باشد. البته با مقایسه سهم ایران نسبت به ترکیه که ۸ برابر ایران به هندوستان صادرات داشته است، ایران به نسبت بسیار ضعیف عمل نموده است.

بزرگترین وارد کنندگان سنگ های فرآوری شده سال (۲۰۱۸) تعرفه (۶۸۰۲) جمع کل ۲۱,۱۹۰ میلیون تن (جدول ۸ و نمودار ۸)

بزرگترین وارد کنندگان سنگ های فرآوری شده سال ۲۰۱۸	تناژ	درصد تبادل جهانی	
آمریکا	3.185	15.0%	- آمریکا : ۹۵٪ توسط برزیل، ترکیه، چین، هند، ایتالیا، کانادا،
کره جنوبی	2.7	12.70%	اسپانیا
عربستان سعودی	1.195	5.60%	- کره جنوبی : ۹۲٪ توسط چین
آلمان	0.684	3.20%	- عربستان سعودی : ۴۴٪ توسط ترکیه، چین، هند، ایتالیا، اسپانیا،
ژاپن	0.479	2.30%	پرتغال
فرانسه	0.399	1.90%	- آلمان : ۵۵٪ توسط چین، الباقی هند، ترکیه، اسپانیا، ایتالیا،
استرالیا	0.292	1.40%	پرتغال
بلژیک	0.242	1.10%	- ژاپن : ۹۳٪ توسط چین
کانادا	0.238	1.10%	- فرانسه : ۳۷٪ ترکیه، ۱۹٪ چین، ۱۰٪ هند، ۱۰٪ اسپانیا، ۶٪
کویت	0.238	1.10%	ایتالیا
لبنان	0.2	0.90%	- استرالیا : ۵۲٪ چین، ۲۸٪ ترکیه، ۴٪ ایتالیا، ۲٪ هند، ۲٪ ایران
هنگ کنگ	0.197	0.90%	
تایوان	0.178	0.80%	
سوییس	0.17	0.80%	
اتریش	0.162	0.80%	
ایتالیا	0.157	0.70%	
هلند	0.149	0.70%	
انگلستان	0.148	0.70%	
اسپانیا	0.11	0.50%	
هندوستان	0.101	0.50%	
سنگاپور	0.072	0.30%	
چین	0.064	0.30%	
پرتغال	0.046	0.20%	
کشور های دیگر	9.784	46.50%	

(نمودار ۸)

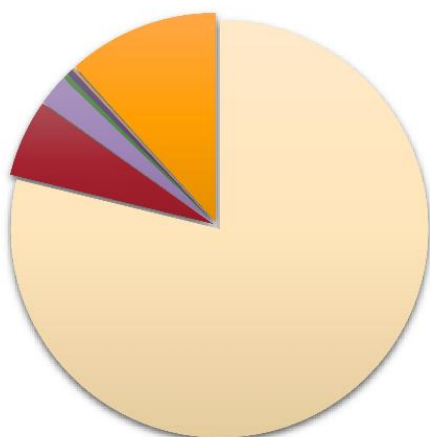

لازم به ذکر است که کشورهای لیدر صادرات سنگ فراوری شده با تعرفه مربوطه (چین ۳۹٪، ترکیه ۱۱٪، هند ۱۰٪، مصر ۵٫۶٪، ایتالیا ۵٫۴٪، برزیل ۴٫۷٪) قریب به ۷۶٪ توسط ۶ کشور انجام می شود.

در سال ۲۰۱۸ صادرات ایران با تعرفه مربوطه معادل با ۴۸۰ هزار تن بوده که ۲٫۲٪ سهم بازار می باشد و درمیان کل ۲۳ کشور بزرگ وارد کننده که سهم اصلی خرید بازار را در اختیار دارند صادرات ایران هزار تن به ایتالیا، هزار تن به اسپانیا، هزار تن به آلمان، ۲۱ هزار تن به کویت، هزار تن به لبنان و ۶ هزار تن به استرالیا بوده است. به عبارتی ایران تنها (۳۱ هزار تن) به این ۲۳ کشور جهان صادرات فراوری شده داشته و الباقی ۴۵۰ هزار تن صادراتش (۹۴٪ صادرات ایران) به سایر کشورهای همسایه ایران انجام شده که در بازارهای جهانی سهم محسوسی نداشته و مطرح نمی باشد.

صادرات ایران با تعرفه (۲۵۱۵) در سال ۲۰۱۸ (۹۷۲ هزار تن) جدول ۹، نمودار ۹

کشورهای وارد کننده سنگ ایران در سال 2018

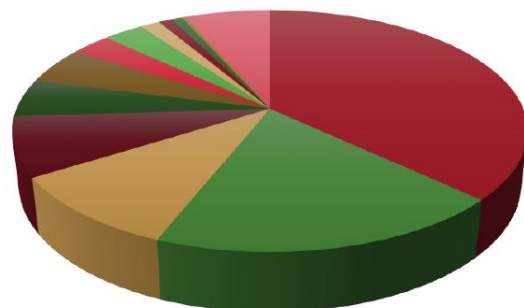
کشورهای وارد کننده سنگ به ایران	تناژ	درصد از کل
چین	0.766	78.8%
هندوستان	0.059	6.0%
ایتالیا	0.024	2.4%
اسپانیا	0.004	0.4%
تایوان	0.005	0.5%
لبنان	0.002	0.2%
دیگر کشورها	0.112	11.7%

جدول شماره (۹)

کشورهای چین و هندوستان به تنهایی ۸۵٪ صادرات سنگ ایران با تعرفه مربوطه را به خود تخصیص داده اند.

کشورهای وارد کننده سنگ ایران در سال ۲۰۱۷

کشورهای وارد کننده سنگ ایران	تناژ	درصد از کل
عراق	0.158	37.0%
امارات متحده عربی	0.08	19.0%
ترکیه	0.042	10.0%
ترکمنستان	0.033	8.0%
آذربایجان	0.023	5.0%
کویت	0.0214	5.0%
قطر	0.014	3.0%
قزاقستان	0.012	3.0%
افغانستان	0.006	1.5%
عمان	0.0041	1.0%
روسیه	0.0034	0.8%
چین	0.0012	0.3%
دیگر کشورها	0.0279	6.4%

جدول شماره
(۱۰)

نمودار (۱۰)

نود درصد

صادرات

فرآوری

عراق
ترکیه
ترکمنستان
آذربایجان
امارات متحده عربی
قزاقستان
افغانستان
عمان
قطر
چین
روسیه
دیگر کشورها

شده ایران به ۸ کشور منطقه عراق، دبی، ترکیه، ترکمنستان، آذربایجان، کویت، قطر و قزاقستان انجام شده است.

تجزیه و تحلیل

تولید جهانی در سال (۲۰۱۸) معادل با ۱۵۳ میلیون تن بوده است که از این مقدار نزدیک به ۹۰ میلیون تن سنگ های گروه آهکی بوده و حدوداً ۶۰ میلیون تن آن گروه سیلیسی بوده است.

در رده بندی جهانی پس از چین و هندوستان که در زمینه سنگ های سیلیسی جزو لیدرهای جهانی هستند ایران و ترکیه جزو لیدرهای تولید سنگ های آهکی هستند. ترکیه نزدیک به ۱۵ درصد و ایران ۱۱٪ تولید جهانی گروه آهکی را به خود تخصیص داده اند. سایر کشورهای لیدر در این زمینه مصر، ایتالیا، اسپانیا، پرتغال و یونان می باشند. (جدول ۲، نمودار ۲)

با توجه به تعرفه تبادلات جهانی (۲۵۱۵) استاندارد HS، در سال ۲۰۱۸ حجم کل تبادلات جهانی سنگ های گروه آهکی معادل با ۱۳,۹ میلیون تن بوده است که در مقایسه آمارهای جهانی در میابیم که بیش از ۵۰ درصد تبادلات جهانی سنگ های آهکی توسط ترکیه و مصر انجام شده است و پس آن ها ایتالیا، ایران، یونان، پرتغال و اسپانیا ۳۰ درصد الباقی سهم این بازار و تبادلات را به خود تخصیص داده اند لذا بسیار بدیهی است که تمام کشورهای لیدر تولید کننده سنگ های گروه آهکی در تبادلات جهانی سنگ بلوک حضور فعال داشته و در کسب سهم بیشتر بازار در رقابت می باشند.

لازم به ذکر است که در این میان یونان ۶۳٪، ترکیه ۴۲٪، مصر ۴۱٪، پرتغال ۲۲٪، ایتالیا ۲۱٪، اسپانیا ۱۰٪ و ایران ۱۰٪ کل تولید خود را با تعرفه مربوطه صادر نموده اند. ایران از لحاظ نسبت صادرات سنگ بلوک به تولید کل در پایین ترین درصد قرار دارد. (جدول و نمودار ۴)

در مقایسه مهمترین کشورهای وارد کننده سنگ های آهکی با تعرفه (۲۵۱۵) در سال ۲۰۱۸ مشاهده می گردد که بیش از ۷۰٪ این تبادلات توسط کشورهای چین ۶۴٪ و هند ۶٪ خریداری گردیده است و الباقی به ترتیب به کشورهای کانادا، ایتالیا، اردن، تایوان، لبنان، آلمان، سوئیس، اسپانیا و عربستان خریداری شده است. (جدول و نمودار ۵)

جهت مشاهده عملکرد صادرات ایران و سایر کشورهای لیدر رقیب به استراتژیک آن در بازارهای جهانی نگاهی می اندازیم ، به جزئیات واردات دو کشور اصلی چین و هند با تعرفه ۲۵۱۵ در سال ۲۰۱۸ .

در مطالعه واردات چین (۸,۳ میلیون تن) آمارهای جهانی بیانگر آن هستند که حدود ۹۳٪ این بازار توسط ۷ کشور لیدر اصلی انجام شده است که به ترتیب ترکیه ۴۸٪، مصر ۱۱٪، ایران ۹٪، یونان ۹٪، پرتغال ۷٪، ایتالیا ۶٪ و اسپانیا ۴٪ این بازار را به خود تخصیص داده اند. لذا با مشاهده اولیه و ساده می توان گفت که ایران نسبتا عملکرد خوبی نسبت به رقبای خویش در این بازار داشته است. (جدول و نمودار ۶)

در صورت مقایسه میزان صادرات این ۷ کشور نسبت به کل صادراتشان با همین تعرفه به سایر کشورهای جهان به پارامتر بسیار مهمی می رسیم. در سال ۲۰۱۸ پرتغال ۸۳٪، یونان ۸۰٪، ایران ۷۹٪، ترکیه ۷۸٪، اسپانیا نزدیک به ۶۰٪، مصر ۴۴٪ و ایتالیا ۴۰٪ کل صادرات خود را به کشور چین اختصاص داده اند لذا کشور چین به عنوان مهمترین کشور خریدار در بازار جهانی با تعرفه ۲۵۱۵ محاسبه شده و تمام کشورهای لیدر تولید کننده سنگ های آهکی از ۴۰٪ تا ۸۰٪ صادرات خویش را به این کشور انجام می دهند . به عبارت خلاصه بازار چین یکی از استراتژیک ترین بازارهای جهانی است. (جدول و نمودار ۶)

در بررسی واردات کشور کشور هند در سال ۲۰۱۸ با تعرفه (۲۵۱۵) که حدودا ۹۰۰ هزار تن بوده است باز هم مشاهده می شود که ۹۴٪ این بازار توسط ۸ کشور اصلی لیدر انجام می شود ولیکن ۸۰٪ آن تنها توسط دو کشور ترکیه ۵۰٪ و ایتالیا ۳۰٪ انجام شده و ایران با ۶,۵٪ در رده سوم قرار دارد، پس از آن یونان، مصر، چین، پرتغال و اسپانیا در رده های بعدی قرار گرفته اند.

در مقایسه عملکرد ایران با کشورهای ترکیه و ایتالیا می توان گفت ایران در این بازار ضعیف عمل نموده (ترکیه ۸ برابر و ایتالیا بیش از ۴,۵ برابر ایران به هندوستان صادرات داشته اند.) (جدول و نمودار ۷)

در نگاه کلی به این نتیجه می رسیم که کشورهای لیدر تولید کننده سنگ های گروه آهکی که ایران نیز در آن دارای مزیت نسبی می باشد، تقریبا همگی در بازار صادرات بلوک که مهمترین آن ها چین و هند بوده اند بسیار فعال و در رقابت تنگاتنگ بوده اند و ایران نیز به نسبت در بازار چین خوب ولی در بازار هند ضعیف عمل نموده است.

در بخش سنگ فرآوری شده با تعرفه (۶۸۰۲) در سال ۲۰۱۸ جمع کل تبادلات جهانی بیش از ۲۱ میلیون تن بوده است، جهت بررسی بهتر این سهم بازار با مهمترین وارد کنندگان بازار جهانی می توان به نتایج خاصی رسید.

اولا بیش از ۷۶ درصد از این حجم صادرات توسط ۶ کشور انجام شده است (چین ۳۹٪، ترکیه ۱۱٪، هند ۱۰٪، مصر ۶٪، ایتالیا ۵٪، برزیل ۵٪) البته با توجه به آنکه در تعرفه کلی ۸۰۲ تفاوت گروه آهکی و سیلیسی وجود ندارد لذا سهم صادرات فرآوری شده گرانیات که لیدرهای آن ها با مزیت نسبی بالا مانند چین، برزیل و هند ، حضورشان بسیار طبیعی است.

و اما مهمترین واردکنندگان سنگ فرآوری شده با تعرفه ۶۸۰۲ در جهان ۲۳ کشور بوه اند که مهمترین آن ها به ترتیب آمریکا ۱۵٪، کره جنوبی ۱۲,۷٪، عربستان ۵,۶٪، آلمان ۳,۲٪، ژاپن ۲,۳٪، فرانسه ۱,۹٪، استرالیا ۱,۴٪، بلژیک، کانادا و کویت هر یک با ۱٪ و لبنان، هنگ کنگ، تایوان، سوئیس، اتریش، ایتالیا، هلند و انگلستان بین ۰,۵٪ تا ۱٪ در ردیف کشورهای مهم متقاضی بازار صادرات سنگ فرآوری شده می باشند.

در بازار آمریکا ۹۵٪ درصد آن به ترتیب توسط کشورهای برزیل، ترکیه ، چین، هند، ایتالیا، کانادا و اسپانیا می باشد که عملا در صادرات به آن به دلیل مسائل سیاسی و تحریم ها شانس ورود ندارد.

در بازار کره جنوبی و ژاپن ۹۲٪ این بازار توسط کشور چین انجام می شود که با توجه به ارتباطات خاص عملا سایر رقبای جهانی در ورود به بازار این دو کشور موفق نبوده و شانس نداشته اند از جمله ایران.

در بازار عربستان سعودی ۴۴٪ آم را کشورهای ترکیه، چین، هند، ایتالیا، اسپانیا و پرتغال به خود تخصیص داده اند که باز هم در ایت کشور عملا به دلیل مشکلات سیاسی منطقه ای ایران شانس در ورود به این بازار نداشته است.

در بازار آلمان ۵۵٪ آن توسط کشور چین کسب شده و الباقی توسط هند، ترکیه، اسپانیا، ایتالیا و پرتغال جذب گردیده است، لازم به ذکر است که بازار آلمان یکی از کشورهای استراتژیک و هدف کشور چین است که با پایین ترین قیمت ها در تمام زمینه ها در این بازار حضور دارد.

بازار فرانسه نیز توسط کشورهای لیدر ۳۷٪ ترکیه، ۱۹٪ چین، ۱۰٪ هند، ۱۰٪ اسپانیا و ۶٪ ایتالیا سهم بازار را به خود تخصیص داده اند. و در نهایت در بازار استرالیا ۵۲٪ چین، ۲۸٪ ترکیه، ۴٪ ایتالیا، ۲٪ هند و ۲٪ ایران در آن حضور دارند. (جدول و نمودار ۸)

در مقایسه صادرات سنگ فرآوری شده ایران با تعرفه (۶۸۰۲) که در سال ۲۰۱۸ معادل ۴۸۰ هزار تن بوده است، ۲،۲٪ بازار جهانی، با توجه به آنکه پس از ترکیه دومین تولید کننده سنگ های آهکی و در کل جهان چهارمین کشور تولید کننده سنگ جهان می باشد، می توان به ضعف مطلق و تقریباً عدم حضور آن در بازار جهانی صادرات سنگ فرآوری پی برد لذا جهت بررسی بیشتر آن در جهت دریافت جزئیات صادرات ایران با تعرفه مربوطه در سال ۲۰۱۸ به نتایج خاص می رسمیم:

در سال ۲۰۱۸ سهم صادرات فرآوری شده ایران در میان ۲۳ کشور سهم اصلی وارد کننده و متقاضی آن تنها ۳۱ هزار تن بوده است که از این مقدار ۲۱ هزار تن به کویت، ۶ هزار تن به استرالیا و همچنین به میزان هزار تن به هر کشور ایتالیا، اسپانیا، آلمان و لبنان انجام شده است و ۴۵۰ هزار تن به سایر کشورها که در خارج از این به ۲۳ کشور اصلی حضور دارند انجام شده است. به عبارتی صادرات سنگ فرآوری شده ایران به کشورهای همسایه خویش انجام شده است که در بازارهای جهانی نیز جزو کشورهای استراتژیک و پر اهمیت نمی باشند. (جدول و نمودار ۱۰)

جهت نتیجه گیری دقیق تر با توجه به آمارهای جزئی تر صادرات ایران با تعرفه ۶۸۰۲ در سال ۲۰۱۷ (متاسفانه جزئیات مربوط به سال ۲۰۱۸ هنوز در دسترس نیست) را مورد بررسی قرار می دهیم .

در سال ۲۰۱۷ صادرات فرآوری شده ایران به این نتیجه می رسمیم که بیش از ۹۰٪ این صادرات به ۸ کشور اصلی همسایه ایران انجام شده است. عراق ۳۷٪، امارات متحده عربی ۱۹٪، ترکیه ۱۰٪، ترکمنستان ۸٪، آذربایجان ۵٪، کویت ۵٪، قطر ۳٪ و قزاقستان ۳٪. البته متاسفانه به دلیل آنکه دسترسی به آمارهای قیمت های واقعی صادرات مربوطه امکان پذیر نیست و بر مبنای قیمت پایه تعرفه گمرکی ایران که عملاً در مواردی بیش از ۲ برابر قیمت های واقعی ارزیابی شده است، نمی توان به ارزش دقیق و واقعی این صادرات پی برد. (جدول و نمودار ۱۰)

جهت استحصال نتیجه گیری بهتر لازم به مقایسه دقیق تر بزرگترین رقیب ایران، ترکیه در صادرات بلوک و فرآوری شده با تعرفه های مختلف در بازارهای مختلف خصوصاً چین و هند هستیم .

ترکیه در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ در تعرفه ۲۵۱۵ در بازار چین از ۴،۷ میلیون تن به ۳،۹۵ میلیون تن رسیده و کاهشی معادل با حدوداً ۷۴۰ هزار تن را تجربه نموده و صادراتش از ۹۴۰ میلیون دلار به ۷۷۰ میلیون دلار رسیده است، از طرفی میانگین قیمت صادراتش نیز از ۲۰۱ دلار بر تن به ۱۹۵ دلار بر تن حدوداً ۶ دلار بر تن کاهش یافته است.

ایران در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ صادراتش با تعرفه ۲۵۱۵ از ۸۲۹ هزار تن به ۷۶۶ هزار تن رسیده و کاهشی معادل با ۶۳ هزار تن را تجربه نموده که در مقایسه با ترکیه یک دوازدهم یا ۸٪ ترکیه کاهش سهم بازار داشته و نشانه ثبات و تقاضای بیشتر سنگ ایران نسبت به ترکیه در بازار مربوطه است. از طرفی از لحاظ میانگین قیمت و حجم ارزشی صادرات، میزان حجم صادرات ایران به چین از ۱۴۴ میلیون دلار در سال ۲۰۱۷ به ۱۳۷،۵ میلیون دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده و ۶،۵ میلیون دلار کاهش داشته است و همچنین میانگین قیمت صادراتی ایران از

۱۲۱ دلار بر تن در سال ۲۰۱۷ به ۱۳۰ دلار در سال ۲۰۱۸ رسیده است. به عبارتی میانگین قیمت صادراتی ایران به چین نسبت به ترکیه در سال ۲۰۱۷ به میزان ۶۶٪، در سال ۲۰۱۸ به میزان ۵۰٪ پایین تر بوده است. (جدول و نمودار ۹ - جدول و نمودار ۶)

مصر در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ صادراتش با تعرفه ۲۵۱۵ از ۹۵۷ هزار تن به ۸۹۶ هزار تن به میزان ۶۱ هزار تن تقریباً معادل با ایران کاهش صادرات داشته و از لحاظ حجم ارزشی از ۱۱۸ میلیون دلار در سال ۲۰۱۷ به ۱۰۴ میلیون دلار معادل با ۱۴ میلیون دلار کاهش داشته، لازم به ذکر است که میانگین قیمت صادرات مصر به چین از ۱۲۳ دلار بر تن به ۱۱۶ دلار بر تن معادل با ۷ دلار بر تن کاهش داشته است و نسبت به ایران در سال ۲۰۱۸ حدوداً ۱۲٪ پایین تر می باشد. (جدول و نمودار ۶)

لازم به ذکر است که در سال ۲۰۱۸ کشور ترکیه سهم خود را از بازار چین به میزان ۵،۲٪ از دست داده و از ۵۵،۳٪ به ۵۰،۱٪ رسیده و از طرفی این سهم را کشورهای یونان به میزان ۲٪ از آن خود نموده و از ۳،۹٪ به ۵،۹٪ رسیده و ایران به میزان ۰،۶٪ افزایش سهم داشته و از ۸،۳٪ به ۸،۹٪ رسیده و پرتغال نیز به میزان ۰،۹٪، درصد افزایش سهم بازار داشته و از ۲،۱٪ به ۳٪ رسیده است. (جدول و نمودار ۶)

بازار هندوستان

ترکیه در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ صادراتش با تعرفه ۲۵۱۵ از ۴۲۵ هزار تن به ۴۵۳ هزار تن افزایش یافته است و از ۸۱،۸ میلیون دلار به ۸۷،۶ میلیون دلار رسیده است از طرفی میانگین قیمت صادرات ترکیه به هندوستان نیز تقریباً ثابت بوده و از ۱۹۲ دلار به ۱۹۳ دلار بر تن رسیده است.

ایران در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ صادراتش با تعرفه ۲۵۱۵ از ۲۷ هزار تن به ۵۹ هزار تن رسیده و تقریباً دو برابر شده است ولیکن کماکان تقریباً یک هشتم ترکیه به هندوستان صادرات دارد. میزان قیمت های صادراتی ایران به هند دقیقاً در دسترس نمی باشد.

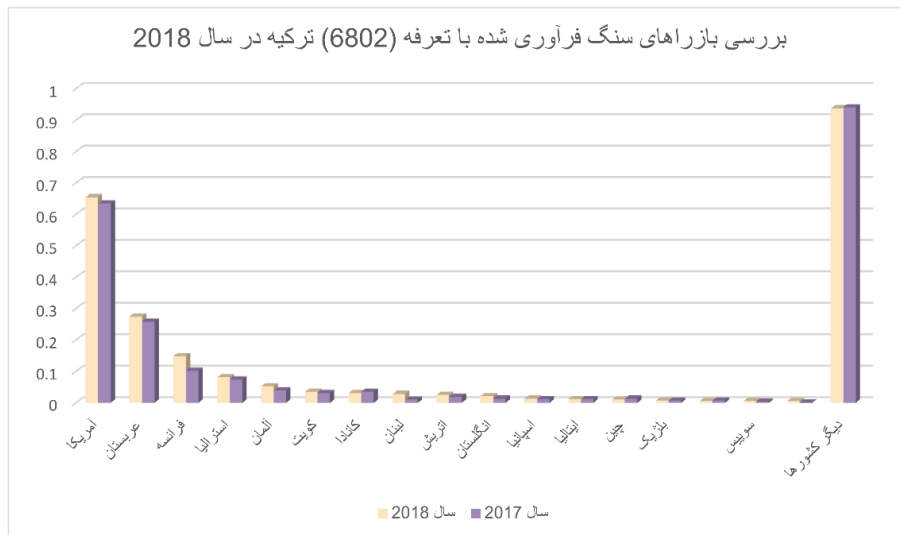
با توجه به مشابه بودن قیمت های خرید مشتریان چینی و هندی در بازارها می توان پیش بینی نمود که میانگین قیمت صادرات ایران به هندوستان کمتر از چین نبوده و همان ۱۳۰ دلار در سال ۲۰۱۸ می باشد.

مصر در سال ۲۰۱۸ نسبت به سال ۲۰۱۷ صادراتش با تعرفه ۲۵۱۵ از ۲۷ هزار تن (مشابه صادرات ایران) به ۱۴ هزار تن رسیده که پنجاه درصد کاهش صادرات داشته است.

لازم بذکر است که سهم صادرات ترکیه و ایران و مصر در بازار هند به ترتیب ۵۰٪ متعلق به ترکیه، ۶،۵٪ متعلق به ایران و ۱،۵٪ متعلق به مصر می باشد. لازم بذکر است که پس از ترکیه ایتالیا با ۲۷۲ تن صادرات ۳۰٪ سهم بازار هند را به خود تخصیص داده است. (جدول و نمودار ۷)

بررسی بازارهای سنگ فرآوری شده با تعرفه (۶۸۰۲) ترکیه در سال های ۲۰۱۷ و

۲۰۱۸ ۲,۳۴۵ میلیون تن (ارقام به هزار تن)

کشورهای وارد کننده سنگ ترکیه در سال 2018	سال 2018	سال 2017	تفاوت
آمریکا	0.654	0.634	20
عربستان	0.274	0.258	16
فرانسه	0.148	0.102	36
استرالیا	0.081	0.074	7
آلمان	0.052	0.039	13
کویت	0.035	0.031	4
کانادا	0.031	0.035	-4
لبنان	0.028	0.01	18
اتریش	0.025	0.019	6
انگلستان	0.021	0.013	8
اسپانیا	0.013	0.011	2
ایتالیا	0.011	0.011	0
چین	0.01	0.013	-3
برزیل	0.007	0.007	0
هنگد	0.006	0.007	-1
سوئیس	0.006	0.004	2
کره جنوبی	0.006	0	6
دیگر کشورها	0.937	0.941	-4

(نمودار ۱۱)

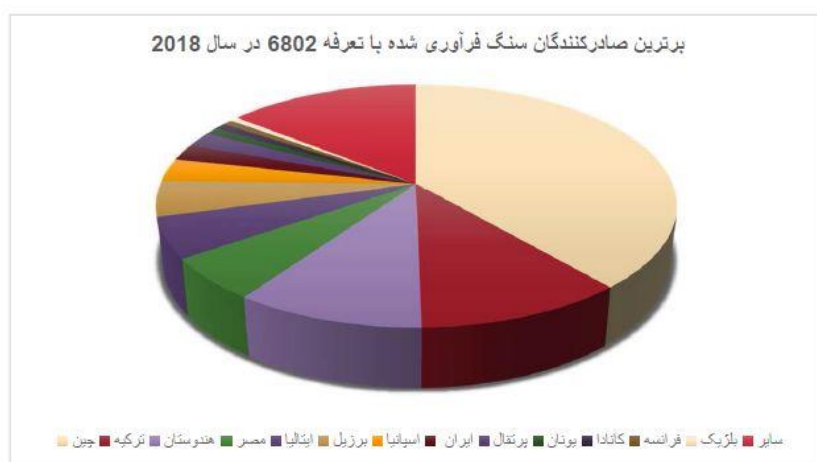
(جدول ۱۱)

در سال ۲۰۱۸ ترکیه با صادرات ۲,۳۴۵ میلیون تن به میزان ۶,۲٪ افزایش (۱۳۶ هزار تن) صادرات سنگ های فرآوری شده مواجه بوده است. تقریباً در تمام کشورهای مطرح وارد کننده سنگ فرآوری شده جهان فعالیت صادرات داشته و به جز چند کشور آن هم به میزان جزئی در تمام کشورهای مربوطه با افزایش صادرات نیز مواجه بوده است. لازم به ذکر است که ترکیه با این میزان صادرات نسبت به کل تبادلات جهانی ۲۱,۱۹۰ میلیون تن به میزان ۱۱ درصد سهم بازار جهانی را به خود تخصیص داده و بعد از چین دومین صادر کننده سنگ فرآوری شده جهان می باشد.

در سال ۲۰۱۸ ترکیه ۲۰,۵٪ بازار آمریکا، ۲۳٪ بازار عربستان، ۳۷٪ بازار فرانسه، ۲۸٪ بازار استرالیا، ۷,۶٪ بازار آلمان، ۱۴,۷٪ بازار کویت، ۱۴٪ بازار لبنان و ۱۳٪ بازار کانادا را به خود تخصیص داده و علاوه بر آن به میزان ۹۳۳ هزار تن نیز سنگ فرآوری شده به خارج از بازار ۲۳ کشور مطرح بازار جهانی صادر نموده که در این بخش نیز ۹۵٪ سهم این بازارها را به خود تخصیص داده است. لذا با توجه به آمارهای مربوطه می توان پی برد که ترکیه از لحاظ حجم صادرات بسیار کامل عمل نموده است.

از لحاظ ارزش صادرات فرآوری شده در سال ۲۰۱۷ با میانگین قیمت ۲۲ دلار بر متر مربع ۲,۲۰۹ میلیون تن سنگ فرآوری شده با ارزش ۹۲۷ میلیون دلار نموده بوده که در سال ۲۰۱۸ با میانگین قیمت ۲۱,۷ دلار بر متر مربع ۲,۳۴۵ میلیون تن با ارزش ۹۴۲ میلیون دلار صادرات داشته است.

در مقایسه ایران با ترکیه با توجه به آمارهای ارائه شده صادرات فرآوری شده با تعرفه ۶۸۰۲ در سال ۲۰۱۸ معادل با ۴۸۰ هزار تن بوده که بیش از ۹۰ درصد آن به کشورهای خار از محدوده کشورهای مطرح (۲۳ کشور) صادر شده است و در این بازار ها هم سهم ایران ۴۴۹ هزار تن یا ۴,۶٪ می باشد که باز هم در بازار های متفرقه کمتر از نصف ترکیه صادرات داشته است. در مقایسه با مصر، آمارهای جهانی صادرات سال ۲۰۱۸ با تعرفه ۶۸۰۲ به میزان ۱۹۵ میلیون تن بوده که ۵,۶٪ تبادلات کل جهان می باشد و از این مقدار تنها ۱۲۱ هزار تن صادراتش (۱۰ درصد به ۲۳ کشور مطرح) انجام شده و ۹۰٪ درصد صادراتش مانند ایران به سایر کشورهای متفرقه انجام شده و در این بازار ۱۱٪ سهم آن را به خود تخصیص داده است. پیش بینی می شود با توجه به حجم بالای صادرات مصر به کشورهای متفرقه و تمرکز ایران نیز بر این کشورها معمولاً مصر رقیب اصلی ایران در این بازارها می باشد.

نمودار شماره (12)

پرتترین صادرکنندگان سنگ فرآوری شده با تعرفه ۶۸۰۲ در سال ۲۰۱۸		
کشور	میزان	درصد
چین	8.204	38.7%
ترکیه	2.345	11.0%
هندوستان	2.144	10.0%
مصر	1.195	5.6%
ایتالیا	1.145	5.4%
برزیل	1.002	4.7%
اسیایا	0.664	3.1%
ایران	0.48	2.2%
پرتغال	0.435	2.0%
یونان	0.221	1.0%
کانادا	0.168	0.8%
فرانسه	0.144	0.7%
بلژیک	0.125	0.6%
سایر		14.200%

جدول شماره (12)

- جمع کل تبادلات جهانی با این تعرفه ۲۱,۱۹۰ میلیون تن بوده است.

۱- ایران با حدوداً ۹ میلیون تن تولید سنگ در سال نسبت به تولید جهانی در سال ۲۰۱۸ که تولید جهانی ۱۵۳ میلیون تن بوده و تولید سنگ های گروه آهکی ۸۹,۲۵۰ میلیون تن بوده و در مقیاس تولید جهانی حدوداً ۶ درصد تولید کل جهانی، رتبه چهارم و در مقایسه با سنگ های آهکی با ۱۰٪ تولید پس از ترکیه در رتبه دوم جهانی قرار دارد چرا که چین و هند تولید کنندگان عمده گرانیست هستند نه سنگ های آهکی (جدول و نمودار ۲).

۲- با توجه به جدول (۳ و نمودار ۳) از سال ۹۵ تا ۲۰۱۸ جایگاه مصرف سنگ در پروژه ها به میزان ۲۱٪ جایگاه خود را در مصرف کف ساختمان ها از دست داده و از ۳۸٪ در کف به ۳۰٪ در کف رسیده است. قابل ذکر است که سهم اصلی از مصرف سنگ های قله بری در جهان یا به عبارتی تایل در کف کاربرد داشته و رفته رفته سهم خویش را از دست می دهد به عبارتی قابل پیش بینی است که در طی این چند ساله با رشد و تنوع و کیفیت سرامیک و سنگ های مصنوعی با زمینه کوارتز سهم قابل توجهی از جایگاه سنگ را در کف به خود تخصیص داده اند. لذا قطعاً در آینده روند مربوطه با همین شیب ادامه خواهد داشت و باید برنامه استراتژیک جهت انتقال و تبدیل این واحد ها در مقیاس های کوچکتر به واحد های تولید و فرآوری اسلب در اسرع وقت در مد نظر قرار گیرد.

۳- کشورهای ترکیه، ایران، ایتالیا، مصر، اسپانیا، پرتغال و یونان لیدرهای تولید سنگ های آهکی می باشند (جدول ۲، نمودار ۲) و از طرفی تمامی این کشورها بلا استثنا در صادرات سنگ های آهکی با تعرفه ۲۵۱۵ و تبادلات جهانی حضور دارند و هیچکدام سیاست جلوگیری از صادرات بلوک یا اخذ عوارض صادرات را در قوانین خود نداده اند و حدوداً ۸۵٪ تبادلات جهانی توسط همین کشورها صادر می گردد که ایران تنها ۷٪ سهم این بازار را به خود تخصیص داده در حالی که رقبای اصلی آن ترکیه ۳۶٪، مصر ۱۴٪ و ایتالیا ۹٪ از ایران برتر بوده و سهم ۶۰٪ کل بازار را تصاحب نموده اند. لذا بسیا بدیهی است که ایران نیز که دارای مزیت نسبی سنگ های آهکی است و دومین تولید کننده جهان است نیز باید همین استراتژی را مورد هدف قرار داده و علاوه بر آن در تلاش برای افزایش صادرات و سهم خویش در این بازار نیز بکوشد.

۴- بزرگترین تقاضای بازار جهانی برای سنگ با تعرفه ۲۵۱۵ توسط دو کشور چین و هندوستان (۷۰٪) خرید و واردات می گردد، لذا این دو کشور به صورت مهمترین بازار هدف تمام تمام تولیدکنندگان و صادرکنندگان برتر ننگ های آهکی جهان قرار دارد و ایران در این بازار ها در بازار چین با ۹,۳٪ و در بازار هند با ۶,۵٪ سهم قابل توجهی کسب ننموده است. در بازار چین پس از ترکیه و مصر که نزدیک به ۶۰٪ بازار را تصاحب کرده اند در رتبه سوم قرار دارد و در بازار هند پس از ترکیه و ایتالیا که ۸۰٪ این بازار را به خود تخصیص داده اند نیز در رتبه سوم می باشد که به مراتب ضعیف تر عمل نموده است. لذا نه تنها نباید بر صادرات آن عوارض قرار داد بلکه باید استرا تژی افزایش سهم بازار در این دو کشور مورد نظر قرار گیرد.

۵- تبادلات جهانی سنگ فرآوری شده با تعرفه (۶۸۰۲) در سال (۲۰۱۸) ۲۱,۱۹۰ میلیون تن بوده که ایران متأسفانه با ۴۸۰ هزار تن تنها ۲,۲٪ آن را به خود تخصیص داده که در بخش رقبای تولید کننده سنگ های آهکی پس از ترکیه ۱۱٪، مصر ۵,۶٪، ایتالیا ۵,۴٪ و اسپانیا ۳,۱٪ قرار دارند. ترکیه ۵ برابر ایران و مصر و ایتالیا حدوداً ۲,۵ برابر ایران صادرات سنگ فرآوری شده داشته اند. (جدول و نمودار ۱۲)

۶- از لحاظ دیگر با توجه به آنکه بزرگترین واردکنندگان سنگ فرآوری شده جهان ۲۳ کشور می باشند (جدول و نمودار ۸) و تمام کشورهای لیدر تولید کنندگان ماربل در صادرات به آن ها حضور دارند، صادرات ۳,۲٪ ایران به این ۲۳ کشور اصلی و مطرح نبوده و ۹۰٪ صادرات یاران به ۸ کشور همسایه خود قرار دارد (جدول و نمودار ۱۰) که در این میان نزدیک به ۸۰٪ به ۴ کشور عراق ۳۷٪، امارات متحده عربی ۱۹٪، ترکمنستان ۱۰٪، آذربایجان و قطر هر کدام ۵٪ انجام شده است.

با توجه به قیمت های متعارف موجود در بازار می توان می توان گفت بیش از ۸۰٪ سنگ های صادراتی ایران به صورت فرآوری شده صرفاً با قیمت های زیر ۱۰ دلار بر متر مربع به کشورهای همسایه انجام شده و صادر کنندگان آن به هیچ عنوان تلاشی در جهت ورود به بازارهای اصلی

صادرات سنگ فرآوری شده نداشته و به صادرات به کشورهای همسایه که عمدتاً خریداران از این کشورها خودشان به ایران سفر کرده و یا به واسطه عناصر واسطه بین دو کشور همسایه تبادلات تجاری با قیمت های تجاری بسیار پایین صورت گرفته است باید ذکر نمود که قیمت میانگین صادرات کشور ترکیه که به اکثر کشورهای مطرح صادرات داشته ۲۰ دلار و مصر حدوداً ۱۴ دلار بر متر مربع می باشد به عبارتی در حال حاضر ایران در بازارهای رقابتی جهان رقیب ترکیه محسوب نشده و رقیب مصر است که آن هم ۴۰٪ بالاتر از قیمت های صادرات ایران محصولاتش را به فروش می رساند. مضافاً لازم به ذکر است که سهم عظیمی از این صادرات حاصل صادرات واحد های قله بری ایران و تایل بوده است.

۷- عدم صادرات اسلب به بازارهای جهانی و مقیاس توان تولید حداقل ۵۰۰ واحد به میزان هر واحد حداقل ۱ کوپ و ۲۰۰ متر مربع در روز باشد با احتساب ۲۵۰ روز کاری در سال به میزان ۱,۵ میلیون تن اسلب فرآوری شده است. با توجه به اطلاعات بازار تقریباً بالای ۹۰٪ این واحد های فرآوری اسلب در حال فروش محصولات فرآوری شده خویش به بازار داخلی ایران هستند چرا که میانگین قیمت فروش آن ها از میانگین قیمت فروش بازارهای جهانی به مراتب بالاتر است و از طرفی مشکلات انتقال ارز و تحریم ها ، بازاریابی و هزینه های مربوطه به آن در خارج از کشور در بازار جهانی هدف اصلی را نیز در بر ندارد.

از طرفی با توجه به حجم صادرات نزدیک به ۱ میلیون تن سنگ بلوک و ۴۸۰ هزار تن سنگ بریده، اکثراً قله بری، که حدوداً ۱,۵ میلیون تن سنگ خام به مصرف فرآوری رسیده می توان بیان نمود که حدوداً ۶,۵ میلیون تن از سنگ تولید شده ایران در بازارهای داخلی به فرآوری و به مصرف رسیده است، دارا بودن بازار مصرف ۶,۵ تا ۷ میلیون تنی برای ایران هم یک مزیت است. برای واحد های فرآوری قله بری داخلی که محصولاتشان مشکل صادرات دارد و با استانداردهای بین المللی بسیار متفانت است و هم از طرفی رقیب بازارهای صادراتی فرآوری شده اسلب است، در صورتی انجام عملیات آمار سنجی و اطلاعات دقیق تر متوجه خواهیم شد که بزرگترین رقیب صادرات ایران بازار داخلی داغ و قیمت بالای اسلب های فرآوری است نه صادرات سنگ بلوک.

۸- با توجه به مقایسه میانگین قیمت صادرات سنگ با تعرفه (۲۵۱۵) توسط دو رقیب اصلی ایران ، ترکیه و مصر که تقریباً ترکیه با حدوداً ۲۰۰ دلار بر تن در بازار چین و ۱۹۰ دلار برتن در هندوستان صادرات نموده و مصر که حدوداً با قیمت ۱۱۲ دلار بر تن در بازار چین با ایران که میانگین قیمت صادراتش ۱۳۰ دلار بر تن بوده، می توان پی برد که رقیب اصلی ایران در بازار چین کشور مصر است که عملاً ۱۴ دلار از ایران پایین تر بوده و حتی نسبت به سال ۲۰۱۷ نیز حدوداً ۶٪ کاهش قیمت داشته است لذا با توجه به عوارض ایجاد شده بر صادرات سنگ بلوک در ایران به میزان ۲۰٪ از دو جهت صادرات ایران مورد تهدید قرار می گیرد یکی از طرف کشور رقیب، مصر ، که با این افزایش با قیمت رقابتی پایین تر قطعاً سهمی از بازار سنگ های ارزان قیمت ایران را مورد هدف قرار داده و کسب می نماید و دوماً با توجه به آنکه سهم قابل توجهی از صادرات سنگ بلوک ایران به چین از معادنی در ایران تامین می شود که در بازارهای داخلی تقاضایی پایین داشته و با قیمت های زیر ۷۰-۸۰ دلار صادر می شود و این میزان ۲۰٪ قدرت رقابتی این سنگ ها را در بازارهای چین و هند به شدت پایین آورده و نهایتاً آن ها را از سبد صادراتی ایران خارج می نماید که با توجه به این دو مورد می توان بیان نمود این عوارض با عث کاهش صادرات سنگ ایران با تعرفه ۲۵۱۵ خواهد شد.

۹- با توجه به موارد ذکر شده نسبت به وجود بازار داغ داخلی و عدم تمایل تولیدکنندگان واحد های فرآوری نسبت به صادرات محصولاتشان می توان گفت اخذ عوارض مربوطه اثر خاصی بر افزایش صادرات سنگ فرآوری شده ایران در بازارهای جهانی نخواهد داشت کما آنکه ایران اصلاً در این بازارها حضور ندارد.

۱۰- در صورتی که میانگین قیمت صادرات ایران را به کشورهای همسایه که نزدیک به ۴۰٪ آن را عراق با قیمت های زیر ۷-۸ دلار تشکیل داده به همان ۱۲ دلار بر متر مربع در نظر بگیریم و هر تن سنگ فرآوری شده صادراتی را ۱۸ متر مربع و از طرف دیگر از هر تن سنگ فرآوری شده قله بری ۶ متر مربع سنگ فرآوری شده حاصل گردد با صادرات ۴۸۰ هزار تن سنگ فرآوری به این بازارها به عددی نزدیک به ۱۰۳ میلیون دلاری می رسیم که از صادرات سنگ مربوطه حاصل گردیده است و جهت استحصال این سنگ های فرآوری شده حدوداً ۱,۵ میلیون تن سنگ

فرآوری شده، لذا به ازای هر تن سنگ به قیمتی معادل ۶۷ دلار بر تن می‌رسیم به عبارتی هر تن سنگ صادراتی فرآوری شده به نسبت سنگ بلوک مصرف شده ۶۷ دلار درآمد ارزی داشته در حالی که میانگین قیمت صادرات سنگ بلوک ایران به چین ۱۳۰ دلار بر تن می‌باشد بدون آنکه فرآوری شده باشد، اینجا این سوال مطرح می‌شود، هدف صادرات چیست؟

اگر هر تن سنگ بلوک به ۱۳۰ دلار فروخته شود بهتر است یا با کلی هزینه فرآوری سوبسید، برق، سوخت، آب، نیروی انسانی، حمل و نقل و غیره که در آن مستتر است به زیر ۷۰ دلار بر تن فروش رود. صرف نظر از آنکه اگر این هزینه‌ها از قیمت و درآمد فروش کاسته شود. به این نتیجه می‌رسیم که عملاً با این صادرات سرمایه‌های ملی کشور در حال خروج هستند و باید جلوی این صادرات را گرفت.

۱۱- در صورتی که کشور ترکیه را کشوری موفق و توسعه یافته در صنعت سنگ بدانیم می‌بینیم که این کشور با میانگین قیمت صادرات سنگ بلوک ۲۰۰ دلار بر تن و از طرفی فروش میانگین ۲۰ دلار بر متر مربع سنگ فرآوری شده عملاً ارزش افزوده بالاتری از سنگ بلوک به نسبت سنگ فرآوری شده خود برده است. چرا که اگر به ازای هر تن سنگ صادراتی ۱۲ متر مربع سنگ فرآوری شده حاصل گردد عملاً سهم قیمت تمام شده ارزش افزوده سنگ بلوک صادراتی ۱۷ دلار بر متر مربع می‌باشد در صورتی که هزینه‌های برش و فرآوری، سوخت و انرژی، آب و نیروی انسانی، حمل و نقل داخلی و بسته بندی را حداقل ۸ دلار در نظر بگیریم درآمد خالص حاصل از صادرات سنگ فرآوری شده ترکیه از سنگ بلوک فرآوری شده ۱۲ دلار بر متر مربع می‌باشد. به عبارتی سنگ بلوک صادر شده ۴۰٪ ارزش افزوده بیشتری حاصل نموده است. بسیار بدیهی است که در این شرایط سنگ‌های با کیفیت بالاتر را به صورت بلوک صادر می‌نماید با ارزش افزوده‌ای بیشتر و سنگ‌های با کیفیت کمتر را به ترتیب به اسلب و نهایتاً تایل تولید نموده و صادر می‌کنند. همانند سایر تولیدکنندگان لیدر جهانی مانند ایتالیا، اسپانیا، پرتغال، یونان و غیره ...